

การบริหารจัดการศึกษายุคโลกาภิวัตน์ ไร้พรมแดนสร้างพหุชาว์ปัญญา

ไพฑูรย์ เรืองกลม

สาขาวิชาศึกษาทั่วไป (วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
833 ถนนพระราม 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ : 08-6555-6796

บทคัดย่อ

เนื่องจากสังคมปัจจุบันเป็นสังคมโลกาภิวัตน์ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สังคม ชุมชน สถาบัน หรือแม้แต่บุคคล เป็นไปอย่างไร้พรมแดนในมิติที่หลากหลาย รวดเร็ว และบ่อยครั้ง ดังนั้นรูปแบบองค์การและบทบาทของบุคลากรในองค์การ ต้องเปลี่ยนไปเพื่อปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เป็นโลกาภิวัตน์ โดยที่สมาชิกในสังคมต้องได้รับการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีเชาว์ปัญญา ความรู้ และทักษะที่หลากหลาย เพื่อเป็นปัจจัยพัฒนาตนเอง และสังคม โดยเฉพาะในองค์การทางการศึกษาศาลาการต้องเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดขององค์การ การจัดการศึกษาไร้พรมแดน การจัดการศึกษาสร้างพหุชาว์ปัญญากับผู้เรียน ตลอดจนการจัดการการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการศึกษาในยุคนี้

คำสำคัญ: การสร้างพลเมืองยุคโลกาภิวัตน์

Abstracts

Due to the globalization, the interaction and cooperation between the society at the regional level, the national level, the institutional level as well as at the individual level, is seemingly occurred on both vertical and horizontal dimensions in the manner of diversification, swiftly, intensity and borderless frontiers. Then the characteristics of the people in the societies have to be improved and developed, as well as the organizations and individuals role in the society have to be modified to meet the globalization context. Otherwise, they cannot be survival in the globalization environments. Lifelong education, learning organization, self directed learning and multi intelligent of the learner must be encouraged and contributed by the innovation educational administration.

Keywords: Development Globalization Citizen

1. คำนำ

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันในด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศสูง มีการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสาร ขอบเขตเศรษฐกิจค่อนข้างรุนแรง นอกจากนี้ยังมีการติดต่อร่วมมือในด้านต่างๆระหว่างประเทศหรือภูมิภาคอย่างจริงจังและใกล้ชิด ดังนั้นการ

พัฒนาพลเมืองของชาติให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ สูงขึ้น และมีทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ที่ดีงาม ซึ่งเป็นงานของการบริหารจัดการศึกษา ต้องทำให้มีความชัดเจนและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างรวดเร็ว พบว่าในความเป็นโลกาภิวัตน์ที่เป็นอยู่ขณะนี้ พลเมืองของชาติต้องมีเชาว์ปัญญา ในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการเรียนรู้สูง เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างสันติ และมีศักดิ์ศรี ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาจึงต้องเน้นย้ำในเรื่องของการพัฒนา เชาว์ปัญญา ให้เกิดขึ้นกับพลเมืองในด้านดังกล่าวอย่างเร่งด่วน เพราะความผันผวน และเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมในยุคนี้รวดเร็วมาก การบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันอาจจะรับภาระไม่ไหวจึงทำ ให้เกิดนวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ขึ้น เพื่อให้การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. แนวคิดในการพัฒนาบุคคลและสังคมยุคปัจจุบันกับยุคใหม่

แนวคิดแบบดั้งเดิม ประเทศต่างๆในโลกนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กันมากนักโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ ประเทศต่างๆดูเหมือนว่าจะแข่งขันกันแล้วเกิดความขัดแย้งกัน มากกว่าการแบ่งปันหรือร่วมมือกัน ในยุคธุรกิจอุตสาหกรรมคิดแต่เพียงว่า มนุษย์เป็นสัตว์เศรษฐกิจหรือไม่ก็ เป็นสัตว์สังคม การพัฒนาเน้นเฉพาะด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเท่านั้น การศึกษานั้นเฉพาะด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมโดยมุ่งที่จะสร้างแรงงานออกไปสนองความต้องการของสังคมในแต่ละยุคสมัย แต่แนวความคิดในยุคใหม่ความเป็นโลกาภิวัตน์ทำให้การถ่ายเทแลกเปลี่ยนทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและ การเรียนรู้เกิดขึ้นในสังคมทุกประเภทและทุกระดับ ผ่านทางเทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ประกอบกับการคมนาคมขนส่งที่สะดวกและรวดเร็ว ทำให้ประเทศ สังคม หรือบุคคล ในโลกใบนี้สามารถดำเนินธุรกิจและแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกันได้ สะดวกขึ้น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สังคม ชุมชน สถาบันหรือแม้แต่บุคคล เป็นไปอย่างไร้พรมแดน ในมิติที่มีความหลากหลายรวดเร็ว และบ่อยครั้ง ในที่สุดทำให้เกิดความร่วมมือแลกเปลี่ยน แบ่งปันและทำให้เกิดการไหล ถ่ายเทความรู้และข้อมูล ระหว่างกันมากขึ้น

ในกรอบแนวคิดใหม่นี้ บุคคล หรือพลเมืองในบริบทของสังคมยุคใหม่ ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะ ความรู้ ด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการเรียนรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างทักษะและความรู้ด้านต่างๆตามที่กล่าวมาแล้วให้กับ

สังคม ชุมชน สถาบัน หรือบุคคล โดยทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ถ้าเป็นบุคคลก็ต้องเป็นตลอดชีวิต ซึ่งจะทำให้ สังคม ชุมชน สถาบัน หรือ บุคคลมีความทันสมัย ตามแนวคิดยุคใหม่ บุคคลในสังคมต้องเป็นผู้ที่มี เชี่ยวชาญ ปัญญา ความรู้ ทักษะที่หลากหลาย เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการ ขับเคลื่อนและพัฒนา ตนเองและสังคมให้มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้

ตารางที่ 1 แนวคิดในยุคปัจจุบันกับแนวคิดยุคใหม่ในการพัฒนาบุคคล และสังคม

แนวคิดยุคใหม่	แนวคิดยุคปัจจุบัน
- มีความเป็นโลกาภิวัตน์ในมิติที่ หลากหลายมากกว่าเดิมเช่น ทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการเรียนรู้	- มีความเป็นโลกาภิวัตน์เฉพาะ ด้านเศรษฐกิจ และสังคมเท่านั้น
- มีความเป็นโลกาภิวัตน์ไปถึง ระดับชุมชน และหมู่บ้าน	- การติดต่อสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศอย่างหลวมๆ
- มีการติดต่อสัมพันธ์กันในทุกระดับชั้นของสังคม และบุคคลใน มิติที่หลากหลายอย่างไร้พรมแดน	- มีการติดต่อสัมพันธ์กันในสังคม ระดับสูงระหว่างประเทศเพียงไม่กี่ ประเทศ
- มีความร่วมมือกันในลักษณะทวิ ภาคีอย่างใกล้ชิด	- ขาดความร่วมมือในลักษณะทวิ ภาคี
- เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ บุคคลและสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้โดยทำให้เกิดการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทางด้าน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม	- เน้นการอาชีวศึกษาหรือ การศึกษาด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชยกรรม เพื่อให้ความรู้ และฝึกทักษะ แรงงานสนองต่อความต้องการของ สังคมในแต่ละยุคเป็นสำคัญ การศึกษาตลอดชีวิต และสังคม การเรียนรู้ถือว่าไม่สำคัญ
- บุคคลมีทักษะและความสนใจ ในหลายมิติเช่นด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการเรียนรู้	- บุคคลมีทักษะและความสนใจใน ด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่วนมาก เป็นบุคคลในสังคมธุรกิจและ อุตสาหกรรม

ตารางที่ 1 แนวคิดในยุคปัจจุบันกับแนวคิดยุคใหม่ในการพัฒนาบุคคล และสังคม (ต่อ)

แนวคิดยุคใหม่	แนวคิดยุคปัจจุบัน
- จัดให้มีการพัฒนาในหลายมิติ เช่นด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมและ การเรียนรู้	- จัดให้มีการพัฒนาในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
- มุ่งสู่ความเป็นสังคมพหุชาว์ ปัญญาเป็นสาเหตุนำไปสู่การจัด หรือสร้างองค์ความรู้ ที่สามารถ นำไปใช้ในการพัฒนาได้ในหลาย มิติ	- เน้นการพัฒนาชาว์ปัญญาหรือ องค์ความรู้ตามความต้องการของ สังคมในแต่ละยุคสมัย เช่น สังคม อุตสาหกรรมหรือสังคม เกษตรกรรม เป็นต้น
- มุ่งการสร้างบุคคลที่มีชาว์ปัญญา ในหลายมิติ ซึ่งนำไปสู่การสร้าง สังคมพหุชาว์ปัญญา	- มุ่งการสร้างบุคคลที่มีความรู้ ลักษณะเฉพาะตามความต้องการ ของสังคมในแต่ละยุคของการ พัฒนา

3. แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและเป้าหมายของ การศึกษายุคปัจจุบันกับยุคใหม่

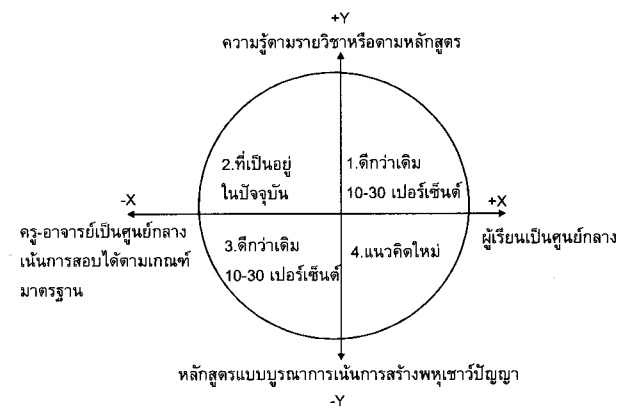
สำหรับแนวคิดด้านสภาพแวดล้อมทางการศึกษายุคปัจจุบันซึ่ง แสดงตารางที่ 2 สันนิษฐานว่าคุณลักษณะของสภาพแวดล้อมทางการศึกษามี อัตราการเปลี่ยนแปลงต่ำ และความไม่แน่นอนและสลับซับซ้อนมีไม่มาก ขอบเขตหรือพรมแดนของสถานศึกษาและระบบการศึกษาค่อนข้างชัดเจน การเรียนการสอนของนักเรียนและครู-อาจารย์ไม่ได้ตั้งอยู่ในพื้นฐานของความ เป็นจริงในสังคม การปฏิรูปการศึกษามีขอบเขตจำกัด ส่วนใหญ่สนองความ ต้องการของสังคมและชุมชน กรอบแนวคิดนี้ การศึกษามุ่งไปที่ให้ผู้เรียนให้มี ความรู้และทักษะไปค้าจุนและพัฒนาชุมชนหรือสังคมเฉพาะด้านเช่น เศรษฐกิจ และสังคมเท่านั้น แต่กรอบแนวคิดการศึกษายุคใหม่เชื่อว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความซับซ้อน คลุมเครือและไม่แน่นอน ขอบเขตหรือพรมแดนของสถานศึกษาไม่ชัดเจน หรืออาจไม่ปรากฏ การเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับโลกความเป็นจริงสูง ละมีความเข้มข้นมาก [6] การปฏิรูปและการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเป้าหมายของการศึกษายุคใหม่มุ่งไปที่การ สร้างผู้เรียนให้มีพหุชาว์ปัญญา และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้ต้องการให้เกิดสังคมพหุชาว์ปัญญาและชุมชน โลกาภิวัตน์

ตารางที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและเป้าหมายของ
การศึกษายุคปัจจุบันกับยุคใหม่

สภาพแวดล้อมทางการศึกษา	
แนวคิดยุคใหม่	แนวคิดยุคปัจจุบัน
- การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนเต็มไปด้วยความคลุมเครือ ไม่มีความแน่นอน	- การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างช้าๆ มีความไม่แน่นอนและชัดเจนอยู่บ้าง
- ขอบเขตหรือพรมแดนไม่ปรากฏขอบเขตของสถานศึกษาไม่มีความชัดเจนหรือไม่ปรากฏ การเรียนการสอนของครู-อาจารย์ มีความสัมพันธ์กับความเป็นจริงของชุมชนสังคมและโลกภายนอก	- มีขอบเขตหรือพรมแดนของสถานศึกษาชัดเจนแน่นอน และไม่เปลี่ยนแปลง ผู้เรียนเข้าสู่ความเป็นจริงของชุมชน สังคม และโลกหลังจากสำเร็จการศึกษา
- การปฏิรูปและการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความเป็นโลกาภิวัตน์ของสังคมและชุมชน	- การปฏิรูปการศึกษามีข้อจำกัดสืบเนื่องมาจากความต้องการของชุมชนและสังคม
เป้าหมายทางการศึกษา	
แนวคิดยุคใหม่	แนวคิดยุคปัจจุบัน
- ทำให้เกิดพหุชาว์ปัญญากับผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต ในที่สุดนำไปสู่การสร้างสังคมพหุชาว์ปัญญาและชุมชนโลกาภิวัตน์อย่างยั่งยืน	- จัดและพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้เรียนเพื่อให้สามารถคำนวณหรือพัฒนาสังคมในแต่ละยุคสมัย

4. แนวคิดหลักสูตรและการสอนยุคใหม่

แนวคิดแบบเดิมแหล่งความรู้และผู้ถ่ายทอดหรือส่งผ่านความรู้เป็นครู-อาจารย์เท่านั้นจึงทำให้ครู-อาจารย์เป็นศูนย์กลาง ขณะเดียวกันมีการทดสอบเพื่อวัดความรู้และทักษะที่ผู้เรียนมีอยู่ได้มาตรฐานหรือไม่ ดังนั้นไม่ต้องสงสัยว่าหลักสูตรและการสอนที่ปรากฏทั่วไปขณะนี้ มีองค์ความรู้ตามรายวิชา (Separated Subject Knowledge) มีครู-อาจารย์เป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered Approach) และเป็นการสอบได้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด (Examination Centered Approach) ตามรูปที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาขอบเขตของหลักสูตรและการสอน ในปัจจุบันอยู่ในส่วนที่ 2

รูปที่ 1 การสอนและหลักสูตรในปัจจุบัน และหลักสูตรยุคใหม่

ถ้ากำหนดให้ ครู-อาจารย์ และการสอบ ได้ - ตก เป็นศูนย์กลางอยู่ด้านแกน - X และผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ด้านแกน + X ความรู้ตามรายวิชาและรายหลักสูตรอยู่บนแกน + Y และหลักสูตรแบบบูรณาการเน้นการสร้างพหุชาว์ปัญญาอยู่บนแกน - Y ซึ่งทำให้สามารถหาความสัมพันธ์ของมิติต่างๆ ได้ 4 ส่วน

ตามกรอบแนวคิดใหม่ของการศึกษาให้พรมแดนซึ่งจัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและหลักสูตรแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพหุชาว์ปัญญาของผู้เรียน ควรจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการศึกษาด้วยตนเองตลอดชีวิต การสอนและหลักสูตรควรเปลี่ยนจากส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ 4 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษา ครู- อาจารย์ และผู้เรียน และข้อจำกัดทางด้านสังคมและวัฒนธรรม และบริบทอื่นๆ ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาจากส่วนที่ 2 ไปสู่การจัดการศึกษาตามส่วนที่ 4 ได้ครบถ้วน

ในปัจจุบันนี้ความรู้ตามรายวิชาหรือรายหลักสูตรยังคงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคม ชุมชน และอาชีพส่วนบุคคลอยู่มากเช่นกัน ดังนั้น การให้ครู - อาจารย์ เป็นศูนย์กลางและการสอบได้ - ตก โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานยังมีความจำเป็นต่อการถ่ายทอดหรือส่งผ่านความรู้และทักษะเฉพาะทาง ดังนั้นจึงต้องปรับปรุงการสอนที่เน้นให้ครู - อาจารย์เป็นศูนย์กลางและการใช้หลักสูตรแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพหุชาว์ปัญญาให้ได้ประมาณ 10 - 30 % ดังแสดงในส่วนที่ 1 และที่ 3 ตามรูปที่ 1 เป็นที่แน่ชัดว่าในปัจจุบันกลุ่มผู้เรียน สถาบันการศึกษาและชุมชนยังมีความแตกต่างกัน ย่อมทำให้การจัดการศึกษาแตกต่างกันไปด้วย แต่ในที่สุดแล้ว จะต้องทำการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามส่วนที่ 4 ให้ได้ เพื่อสร้างผู้นำและพลเมืองยุคใหม่ให้กับสังคม

จากการขยายตัวของความเป็นโลกาภิวัตน์ ทำให้ต้องจัดการศึกษา เพื่อสร้างคนยุคใหม่การศึกษาเพื่อสร้างคนยุคใหม่ดังกล่าวเน้นที่การให้ผู้เรียนมีพหุชาว์ปัญญา Y.C.Cheng เสนอว่าในยุคโลกาภิวัตน์ควรสร้างหรือพัฒนาพหุชาว์ปัญญาให้กับคนรุ่นใหม่ 6 ด้านซึ่งประกอบด้วย ด้าน

เทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านวัฒนธรรมและด้านการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงเป้าหมายในแต่ละด้านได้ทำการสรุปและแสดงให้เห็นตามตารางที่ 3 ปกติบุคคลอาจจะมีความโดดเด่นในหัวข้อปัญหาแตกต่างกันทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความแตกต่างของพันธุกรรม ภูมิหลัง ครอบครัว วัฒนธรรมและปัจจัยอื่นๆ บางคนมีหัวข้อปัญหาด้านเทคโนโลยีหรือด้านเศรษฐกิจสูง แต่คนอื่นอาจมีหัวข้อปัญหาด้านวัฒนธรรมสูงเนื่องจากความเป็นโลกาภิวัตน์ทำให้บุคคลต้องเผชิญกับบริบทต่างๆที่มีความสลับซับซ้อน กระจัดกระจาย เคลื่อนไหว และมีความท้าทาย ซึ่งบุคคลยุคใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีหัวข้อปัญหาที่โดดเด่นในหลายๆด้านโดยผ่านวิธีการและขบวนการทางการศึกษายุคใหม่

ตารางที่ 3 พหุเชิงปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังจากผลการบริหารจัดการศึกษายุคใหม่

ลักษณะของพหุเชิงปัญหา	ความหมายของพหุเชิงปัญหาด้านต่างๆ	ความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษา
ด้านเทคโนโลยี	- ความสามารถในการคิด ปฏิบัติและจัดการเทคโนโลยีโดยนำเทคโนโลยีต่างๆมาทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด	- สร้างผู้นำและพลเมืองที่มีหัวข้อปัญหาด้านเทคโนโลยีซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาสังคมในด้านเทคโนโลยีได้
ด้านเศรษฐกิจ	- ความสามารถในการคิด ปฏิบัติและจัดการเชิงธุรกิจ ตลอดจนสามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรต่างๆได้อย่างสูงสุด	- สร้างผู้นำและพลเมืองที่มีหัวข้อปัญหาด้านเศรษฐกิจโดยสามารถพัฒนาเศรษฐกิจให้กับสังคมได้
ด้านสังคม	- ความสามารถในการคิด ปฏิบัติ และจัดการสังคมเช่น ความสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ	- สร้างผู้นำและพลเมืองที่มีหัวข้อปัญหาด้านสังคมโดยสามารถพัฒนาสังคมได้

ตารางที่ 3 พหุเชิงปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังจากผลการบริหารจัดการศึกษายุคใหม่ (ต่อ)

ลักษณะของพหุเชิงปัญหา	ความหมายของพหุเชิงปัญหาด้านต่างๆ	ความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษา
ด้านการเมือง	- ความสามารถในการคิด ปฏิบัติและจัดการด้านการเมือง โดยสามารถประสานประโยชน์ให้กับทุกฝ่ายในสถานการณ์ที่มีการแข่งขัน	- สร้างผู้นำทางการเมืองที่มีหัวข้อปัญหาด้านการเมืองสามารถพัฒนาการเมืองในสังคมได้
วัฒนธรรม	- ความสามารถที่จะคิด ปฏิบัติและจัดการด้านวัฒนธรรม ด้วยการใช้อยุทธศาสตร์จากหลากหลายทางวัฒนธรรมให้ได้มากที่สุดตลอดจนสามารถการนำวัฒนธรรมหลากหลายมาสร้างค่านิยมใหม่	- สร้างผู้นำพลเมืองที่มีหัวข้อปัญหาด้านวัฒนธรรมโดยสามารถส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมในสังคมได้
ด้านการเรียนรู้	- ความสามารถในการเรียน และคิดคำนึงอย่างสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์และสามารถใช้ประโยชน์จากสภาพร่างกายและสมองได้เต็มที่	- สร้างผู้นำและพลเมืองที่มีหัวข้อปัญหาด้านการเรียนรู้โดยสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้กับตนเองและสังคมได้
พหุเชิงปัญหารวม 6 ด้าน คือ - ด้านเทคโนโลยี - ด้านเศรษฐกิจ - ด้านสังคม - ด้านการเมือง - ด้านวัฒนธรรม - ด้านการเรียนรู้	- มีความสามารถในหลายๆ ด้าน เช่นด้านเทคโนโลยีเศรษฐกิจสังคมการเมืองวัฒนธรรม และการเรียนรู้ เท่าๆกับความสามารถในการสร้างสรรค์ และถ่ายทอด	- สร้างผู้นำและพลเมืองที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาหรือส่งเสริมด้านเทคโนโลยีเศรษฐกิจ สังคมการเมืองวัฒนธรรมและการเรียนรู้ให้กับสังคม

ปัจจุบันการพัฒนา เชี่ยวชาญเพียง 1-2 ด้านเท่านั้น เช่นด้านเทคโนโลยี กับด้านเศรษฐกิจหรือด้านสังคมโดยสันนิษฐานว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนมากจะประกอบอาชีพอยู่ในกลุ่มเดียวกันเพียง 1 - 2 อาชีพเท่านั้นตลอดชีวิต ดังนั้นเราจึงต้องไปสร้างสรรคความรู้เพื่อประกอบอาชีพด้านอื่นจึงไม่จำเป็น

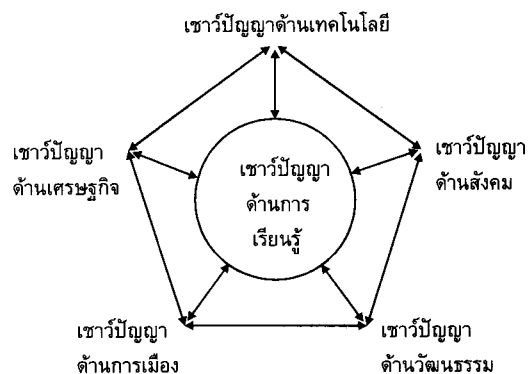
แนวคิดนี้ค่อนข้างคับแคบมาก ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาไม่สามารถพัฒนาตนเองต่อไปได้ในสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเศรษฐกิจ โครงสร้างของแรงงาน และความจำเป็นขั้นพื้นฐานของสังคม คาดว่าแนวโน้มในการที่คนรุ่นใหม่ต้องเปลี่ยนอาชีพจะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เพราะฉะนั้น การศึกษาที่เป็นอยู่ขณะนี้ ซึ่งจำกัดในการสร้างเราให้กับนักเรียนเพื่อไปประกอบอาชีพอย่างมาซึ่งจะไม่ช่วยแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

ในยุคใหม่ ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ควรถูกจำกัดในการประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้เพียงด้านใดด้านหนึ่ง แต่ควรจะเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาสังคมในด้านอื่นๆได้อีกด้วย เราควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ในหลายๆด้าน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตหรืออีกนัยหนึ่ง เราไม่ควรมีความรู้และทักษะอาชีพของเราเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้และความริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับสูงเพื่อสร้างนวัตกรรมในด้านอื่นๆได้อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในหลายๆด้านจึงจะทำให้มีศักยภาพในการเป็นผู้นำ การสร้างสรรค์และการพัฒนาในสังคมที่มีความเป็นโลกาภิวัตน์ซึ่งมีปัญหาดังกล่าวมากมาย

5. รูปแบบห้าเหลี่ยมพหุเชี่ยวชาญ

จากพหุเชี่ยวชาญ 6 ด้านตามที่กล่าวมาแล้วนำไปสู่การสร้างรูปแบบห้าเหลี่ยมเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ และการพัฒนาพหุเชี่ยวชาญให้กับนักเรียนซึ่งนำเสนอโดย Y.C.Cheng [1] ดังแสดงในรูปที่ 2

ในการพัฒนาพหุเชี่ยวชาญในด้าน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคมการเมือง วัฒนธรรม และการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างผู้นำ และพลเมืองยุคใหม่ให้กับสังคมในอนาคต ดังนั้นการจัดการศึกษาจะต้องได้รับการปรับปรุงหรือปฏิรูปให้สามารถสร้างพหุเชี่ยวชาญกับนักเรียนได้

รูปที่ 2 รูปแบบห้าเหลี่ยมแสดงความสัมพันธ์การพัฒนาพหุเชี่ยวชาญ

5.1 เชี่ยวชาญด้านต่างๆต้องมีความสัมพันธ์กัน

ความสัมพันธ์ของพหุเชี่ยวชาญทั้ง 6 ด้าน ต้องทำให้เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาและที่สำคัญอย่างยิ่งคือ พหุเชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้ซึ่งอยู่ตรงกลางช่วยในการเพิ่มพูนพหุเชี่ยวชาญอีก 5 ด้าน ณ จุดมุมต่างๆ ของรูป 5 เหลี่ยม และในขณะเดียวกันพหุเชี่ยวชาญที่ ณ จุดมุมของรูป 5 เหลี่ยมที่ติดกันต้องสามารถเสริมแรงและพัฒนาซึ่งกันและกันได้ เช่น เทคโนโลยีช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ เทคโนโลยีช่วยพัฒนาสังคม หรือเศรษฐกิจช่วยพัฒนาเทคโนโลยี หรือสังคมช่วยพัฒนาเทคโนโลยี เป็นต้น

5.2 การถ่ายโอนหรือการเชื่อมโยงระหว่างพหุเชี่ยวชาญ

การถ่ายโอน หมายถึงการประยุกต์ใช้พหุเชี่ยวชาญหนึ่ง ในอีกพหุเชี่ยวชาญหนึ่ง เช่น จากพหุเชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจไปสู่พหุเชี่ยวชาญด้านการเมืองหรือสังคม จะต้องทำให้เกิดขึ้นให้ได้ในผู้ที่สำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นการพัฒนาให้เกิดพหุเชี่ยวชาญขั้นสูงซึ่งพหุเชี่ยวชาญในระดับนี้สามารถนำไปใช้ได้ในการการณ์ที่แตกต่างกันได้ ถ้าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการถ่ายโอนหรือเชื่อมโยงระหว่างพหุเชี่ยวชาญด้านต่างๆได้มากเพียงใด จะทำให้เราสามารถสร้างสรรค์หรือพัฒนาอาชีพเดิมหรือสร้างอาชีพใหม่ได้ดี ในกรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการใช้ความรู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ผู้ที่มีความรู้พหุเชี่ยวชาญหลายๆด้าน จะเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการริเริ่มสร้างสรรค์สูงกว่าผู้ที่มีความรู้เพียง 1-2 ด้านและทำให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมได้มากมาย

5.3 พหุเชี่ยวชาญการเรียนรู้ศูนย์กลาง

การพัฒนาพหุเชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาศูนย์กลางพหุเชี่ยวชาญอื่นๆด้วย ดังนั้นพหุเชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้จึงอยู่ที่ศูนย์กลางการบริหารจัดการศึกษาแนวใหม่ควรเน้นการสร้างความสามารถ ความอดทนให้แก่นักเรียน เพื่อทำให้กระบวนการเรียนรู้อย่างมีระบบสำคัญผลมากกว่าการสร้างกิจกรรมในการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้จึงพบว่าการปฏิรูปการศึกษาในส่วนต่างๆของโลกจึงเน้น การพัฒนาความสามารถและการสร้างทัศนคติที่ดีหรือการจูงใจในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต [7]

การจัดการศึกษาที่สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาความเป็นโลกาภิวัตน์ ทำให้สามารถดึงเอาความรู้ปัญหาที่ดีที่สุด จากแหล่งรวมความรู้ปัญหาของโลกมาสนับสนุน และสร้างสรรค์การเรียนรู้ การสอนแบบใหม่ได้ [2] ดังตัวอย่างที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ได้แก่ Web - Based Learning การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การทำวิจัยในบริบทที่เป็นสากล, International Exchange Programs, International Partnership in Teaching and learning at the Group ,Class and Individual levels, Interaction and Sharing through Video - Conferencing across Countries, Communities Institution and Individuals [3], [4] [5],[8]

6. สรุป

ผลของความเป็นโลกาภิวัตน์ทำให้สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้อย่างไร้พรมแดน เกิดสังคมที่มีความหลากหลายและสลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมคนรุ่นใหม่ที่มีพหุความรู้ปัญหาให้กับสังคมและชุมชน เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศได้ ดังนั้นเป้าหมายของการศึกษายุคใหม่จึงต้องมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาหรือสร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีพหุความรู้ปัญหาซึ่งในเบื้องต้นประกอบด้วย ความรู้ด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการเรียนรู้ การเรียน การสอนอาจจะต้องเป็นลักษณะของความผสมผสานกันระหว่างรูปแบบเดิมและ รูปแบบไร้พรมแดนและเป็นเครือข่ายโลกาภิวัตน์ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ เกิดขึ้นได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ขณะเดียวกันหลักสูตรต้องเป็นแบบบูรณาการเพื่อสร้างพหุความรู้ปัญหา และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้สถาบันการศึกษาเป็นฐานในการปฏิบัติงานและการสนับสนุนในด้านการบริหารจัดการจากส่วนกลาง ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน กรอบแนวคิดการศึกษาไร้พรมแดน มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำไปใช้ในการจัดการศึกษายุคโลกาภิวัตน์ซึ่งมีความแตกต่างจากกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาในปัจจุบัน บทบาทและรูปแบบการสอนของครู-อาจารย์ยุคใหม่เปลี่ยนไปซึ่งผู้เขียนจะได้กล่าวถึงบทบาทและรูปแบบการสอนของครู-อาจารย์ยุคใหม่ในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

[1] Cheng, Y.C. (2000) . A CMI – Triplization Paradigm for Reforming Education in the New Millennium. *International Journal of Educational Management*. 14 (4) , 156 – 124

[2] Daun , H. (1997) National forces , globalization and educational restructuring :some European Response patterns. *Comapre*, 27(1), 19 – 41

[3] Holmes ,W.(1999). The Transforming Power of Information Technology, *Community College Journal* , 70(2) , PP. 10 – 15

[4] Klor de Alva , J. (2000). Remarking the academy in the age of information *Issues in Science and Technology* , 16(2) , 52 – 58 .

[5] Lick , D.W.(1999). Transforming Higher Education : A New Vision , Learning Paradigm , and Change Management . *International Journal of Innovative Higher Education*

[6] Townsend, T. (1999). *The Third Millennium School Towards a Quality Education for All Students* . IARTV Seminar Series, No. 81, Victoria, Australia : Incorporated Association of Registered Teachers of Victoria

[7] Townsend, T. , & Cheng, Y.C.(2000) . *Educational change and development in the Asia – Pacific region : challenges for the future* The Netherlands : Swets and Zeitlinger.

[8] Van Dusen, G.G.(1997). The Virtual Campus : Technology and Reform in Higher Education. *ASHE – ERIC Higher Education Report*, 25 (5). Washington, DC: Graduate School of Education and Human Development and Association for the Higher Education.

ประวัติผู้เขียน

การศึกษา

- ม.ศ.3 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พ.ศ. 2511
- ม.ศ.5 (วิทย) โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย พ.ศ. 2513
- ประกาศนียบัตรครูประถม (ปป.) วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา พ.ศ.2514
- ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ปกศ.สูง) วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา พ.ศ.2515
- การศึกษบัณฑิต (กศ.บ.ฟิสิกส์) มศว.ประสานมิตร พ.ศ.2517
- Master of Education (M.Ed.) University of the Philippines พ.ศ. 2528
- Doctor of Philosophy in the Faculty of Education (Ph.D.) Punjab University (India) พ.ศ. 2538
- ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์